

Nuorten työkorvauksessa huomioitavaa

Kun vahingon aiheuttaja on alle 18-vuotias, on alaikäisyyden rajoitukset otettava huomioon niin sopimusta laadittaessa kuin itse työsuorituksen valinnassakin. Kun sovitaan työkorvauksesta, jossa työn suorittaja on alle 18-vuotias henkilö, on hyvä huomioida muun muassa seuraavat asiat:

- Työsuhteessa tehtävää työtä koskevan sääntelyn mukaan työhön saadaan ottaa 15 vuotta täyttänyt henkilö, joka on suorittanut perusopetuksensa. Työhön saadaan ottaa myös 14 vuotta täyttänyt tai saman kalenterivuoden aikana 14 vuotta täyttävä henkilö, jos työ on kevyttä eikä vahingoita terveyttä tai lapsen kehitystä eikä aiheuta haittaa koulunkäynnille (laki nuorista työntekijöistä, 2 §).
- Koska laki nuorista työntekijöistä sääntelee vain työ- tai virkasuhteessa tehtävää työtä, se ei muodosta estettä esimerkiksi alle 14-vuotiaiden työskentelylle silloin kun kyse on talkooavusta, työkorvauksen suorittamisesta tai vastaavasta ei työsuhteeseen perustuvasta työnteosta.
- Kun työkorvauksen suorittaja on alaikäinen, tulisi työkorvaukseen liittyvät työtehtävät ja työajat kuitenkin suunnitella em. lainsäädännön ilmentämiä periaatteita noudattaen, jotta työkorvaus ei muodostuisi lapselle liian raskaaksi ja haitalliseksi.
- Alle 14-vuotiaan korvausvelvollisen kohdalla voidaan esimerkiksi sopia, että hän suorittaa työkorvauksen yhdessä huoltajansa kanssa. Lapsen ”työpanos” voidaan tällaisissa tilanteissa myös jättää hyvin ohueksi tai sopia jopa niinkin, että se käsittää vain työn tekemisen seuraamista.
- On huolehdittava, ettei työ ole nuoren tai lapsen ruumiilliselle tai henkisellem kehitykselle vahingollista eikä se ole muutenkaan vaativampaa tai raskaampaa kuin hänen ikänsä ja voimansa edellyttävät. Nuoren kyvyt, taidot ja kokemus tulee riittää työn suorittamiseen. Toisin sanoen on punnittava tekijän mahdollisuudet toteuttaa työ mielekkäästi ja turvallisesti.
- Erityisesti on varmistuttava, ettei työhön sisälly tapaturmavaaraa tai terveyshaittaa.
- On huolehdittava, että työntekijä saa riittävää ohjausta ja opetusta työtehtäväänsä ja työtä valvotaan ja siitä sovitaan erikseen.

Nuoren työajoista:

Laki nuorista työntekijöistä antaa osviittaa siihen, millaisiksi alaikäisen työkorvauksen suorittajan työajat voidaan sopia. Kyseisen lain mukaan:

- Jos työn suorittaja käy peruskoulua, päivittäinen työaika koulutyön aikana saa koulun vapaapäivinä olla enintään seitsemän tuntia ja koulupäivinä enintään kaksi tuntia.
- Koulupäivän ja työajan pituus yhteensä ei saa kuitenkaan ylittää kahdeksaa tuntia eikä viikoittainen työaika 12 tuntia.
- Viisitoista vuotta nuoremman henkilön työaika saa koulujen loma-aikana olla enintään 7 tuntia päivässä ja 35 tuntia viikossa.
- Oppivelvollisuuteen kuuluvaa koulutusta suorittavan nuoren työaika on sijoitettava siten, ettei se ole esteenä opetussuunnitelman tai muun koulutusta koskevan suunnitelman mukaiseen koulutukseen osallistumiselle. Työntekijän on ilmoitettava työnantajalle hyvissä ajoin, milloin hänen läsnäolonsa opinnoissa on välttämätöntä. Nuorella on oikeus kieltäytyä työvuorosta, joka estää hänen osallistumisensa opetukseen.